

trajen mir, pri volji, presojevati to vprašanje iz stališča spravljivosti, pri čemur bi se naj po možnosti pravice upoštevala stremljenja narodov in bi se naj pri tej priložnosti poudarili posebni interesi splošni blaginji, veliki človeški skupnosti. Isti duh pravičnosti bi naj preveval preskuševanje drugih vprašanj in vprašanj glede ozemlja, osobito tista vprašanja, ki se tičejo Armenije, balkanskih držav ter ozemelj, ki so spadala nekdanjemu poljskemu kraljestvu, kateremu morajo njegova plemenita zgodovinska izročila in njegova v tej vojski prestana trpljenja po pravici pridobiti sočustvovanje vseh narodov.

To so glavne temeljne podlage, na katere bi se, kakor mislimo, morala opirati bodoča nova preureditev narodov. Te temeljne podlage so take, da bi onemogočile zopetno vrnitev sličnih sporov in bi naj bile predpriprava za bodočo rešitev tako važnih gospodarskih vprašanj in za blagostanje vseh vojskujočih se držav.

Ko izročamo to foto Vam, ki vodite v tej žalostni uri usodo vojskujočih se narodov in ljudstev, smo vsled tega navdahnjeni z osrečujočim zaupanjem, ko vidimo, da je sprejeta, z zaupanjem, da doživimo, ko bo končana ta grozna borba, ki se jo sme vedno bolj smatrati za nepotrebno moritev. Celi svet pač prizna, da je čast orožja neoskrunjena na eni kakor na drugi strani. Uslišite torej našo prošnjo, sprejmite očetovski poziv, katerega smo Vam izročili v imenu božjega odrešenika in kneza miru. Premisljajte o Vaši tako veliki odgovornosti pred Bogom in pred ljudmi. Od Vaših sklepov je odvisen mir in veselje neštevilnih obojnih, življenje na tisoče mladih ljudi, skratka, sreča narodov, kojim podeliti to dobroto je Vaša brezpogojna dolžnost. Naj Vas s sklepi navdahne Gospod, kakor je po njegovi najsvetejši volji, naj podarijo nebesa, da si ne le zaslužite odobravanja Vaših sodobnikov, marveč si še tudi v bodočih rodovih zasigurate lepo ime ustanovitelja miru. Kar se dostaja nas, ki smo v molitvi in v pokori tesno združeni z vsemi vojniki, kateri vzdihujejo po miru, prosimo za Vas od sv. Duha za razsvetljenje in svet.

Vatikan, dne 1. avgusta 1917.

Benedikt P. P. XV.

C. kr. avstrijski brzojavni poročevalni urad na današnji dan, da besedilo papeževga pisma ni izbranih kolli, besedilo papeževga mirovnega pisma moviče. To je priobčilo. Vzrok, zakaj se ni objavila, obstoječa sedila, še sedaj ni znan; gotovo pa si je v preteklih med tem in izvirnim pismom.

no bivališče v * * * kjer je zasledil * * * ce. V zahvalo vseh narodov odklanjajo papezadavili to pero je danes težko reči, ali bo padela usoda. Če predlogom kak uspeh ali ne, z uspehom osle bi imel, narodi bodo mu kljub drvarnico, soza njegove besede. Izredno nas vera dva sedajda je naš mladi, vrli cesar sprejel da se posreni pozdrav z resničnim veseljem. Pahurjeva drnik, ki mu je izročil pismo sv. Očeta, leti, da bi vsake besede mladega vladarja zveni ce, da se

Smrtstrehu, pri gorkih, ogromno velikih, gategu ko. Višje poveljstvo nas je pustilo v miru, dr. Joz. čijemo, do dobra pogrejem do kosti pre-

te pri polk je posedal komaj 90 za boj sposobnih vo. tem pergisšem, s temi zadnjimi ostanke še na, čier neprizanesljivi predstojniki niso vedeli, kaj početi. Uživali smo radi tega mir in odpočitek celih 20 dni, dokler ni zadela naših zevajočih vrzel nov maršbataljon iz domovine.

V onih 20 dneh oddiha v gostoljubnem županšču smo obilno spali, dobro jedli in si kratili kilometre dolgega časa z vsemi v zimi mogočimi zabavami. Smo se sankali in kepali kot šolski fantalini. Jasna kača! To preklicano otročje obmetavanje s snegom bi bilo skoro končalo za me s priporom med samotnimi štirimi stenami.

Skupno z nami pod isto streho je stanoval v vojni nepotrebna pijavka brigadir, rudečehlači, generalmajor Hausstein po imenu in pismu. Gospod preklasto dolge rasti, starikavo mrklega pogleda in še bolj starostno sitno zadrezastega srea. Bog mu ne zameri njegovih sitnosti za večno, ker je že nekaj mesecev pod grudo! Prav odkrito povedano: tega kot fiziolovka tanko zraslega generala ni maral prav nikdo. Bil je bolj na ozko zaplankanega duha, pa siten še bolj kot dolg ter širok. Jaz sem telebil kmalu po najunem medsebojnem spoznanju v prapad njegove generalske nemilosti.

S stotnikom Francem sva se vedno med seboj naučavala, ruvala, pretepala in savela. Nesreča in neprevidnost ste hoteli, da sva se, pozabivši na generala, zgrabila za šalo ravno pred vrati njegove

izraz volje, storiti vse za svoje narode in jim podariti mir in pravico.

Italijani so na papeževu mirovno ponudbo odgovorili po svoje. Začeli so novo morijo ob južni fronti, da nam ugrabijo naše drage nam slovenske kraje. Ko sv. Oče kliče na mir in spravo, se Lahi vzdignejo kot roparji in pobijalci. Ali ni to blaznost? Da bi vsaj ostali svet bil treznejši kot so Italijani in da bi vsaj vsi vladarji sledili človekoljubnemu zgledu našega cesarja Karla!

Ednajsta bitka ob Soči.

Lah je ob Soči pričel z ednajsto ofenzivo. Isti čas, ko je sv. Oče Benedikt XV. poslal vladarjem svojo mirovno pismo, ko jim je zaklical: »Nehajte s krvoprelitjem!«, je gromelo v našem Primorju več tisoč laških topov in je bruhalo na 60 km dolgi črti silen ogenj na naše postojanke od Mrzlega Vrha (severozahodno od Tolmina) do morja. Ko je Kadorna bil prepričan, da so avstrijske postojanke že popolnoma razstreljene, je v soboto, dne 18. avgusta zjutraj zapovedal splošen infanterijski naval. Italijanska pehota je napadala prvi dan z največjo srditostjo skoro na vseh odsekih naše primorske fronte: pri Tolminu, severovzhodno od Kanala, med Desklami in Sv. Gabrielom, južno od Gorice in na Kraški planoti. Naši so bili na laške napade vrlo pripravljeni in so iz dobrih kritij vse sovražne navale zavrnili. V ognju naših topov, min, strojnih in navadnih pušk je padlo že prvi dan več tisoč Italijanov.

Drugi dan, t. j. v nedeljo, dne 19. avgusta so bili sovražni napadi še silnejši. Na severnem odseku so Lahi ta dan razširili svoje navale tudi na Krn (vzhodno od Kobarida). Na Mrzlem Vrhu je sovražnik dopoldne sicer vdrl v naše jarke, a je bil kmalu zopet vržen nazaj. Tolminsko mostišče je v nepopisno hudem artilerijskem ognju. Odbili smo več napadov italijanske infanterije severno od Kanala, pri Britofu in na postojanke na črti od Vodice do gore Sv. Gabrijela. Istotako so bili pod velikimi izgubami odbiti vsi sovražni sunki južnovzhodno od Gorice. Z največjo silo je v nedeljo, dne 19. t. n. napadal Lah na črti med Vipavsko dolino in Kostanjevico (na Krasu). Sovražna infanterija je imela povelje, da mora na tem prostoru na vsak način in za vsako ceno predreti našo črto. A napadajoče množice so se razpršile v naši dobropripravljeni obrambi. Sovražne izgube so na tej črti izvanredno krvave. Vjeli smo samo ta dan nad 3000 Lahov. Dasiravno je nasakovalo našo fronto celih 33 laških brigad, vendar sovražnik tudi na Krasu ni mogel prodreti ne za ped naprej proti Trstu.

Laško časopisje napoveduje, da bo Kadorna s svojo armado v ednajsti ofenzivi gotovo prodrl v Trst. Na pomoč so Lahi dobili težko angleško in francosko artilerijo, na posebnih splavih imajo ob morju pripravljenih več sto težkih ladijskih topov, da bodo tako od zahoda in jugozahoda me-

sobe. Pri tem razposajenim ravsu me je porinil moj tovariš malo preveč nebratsko, preveč na dolgo, da sem priletel z vso silo v generalova vrata. No, zahval je tudi odjenjal pri tem pritisku z celim telesom in jaz sem se znašel pred samim generalom: a ne na nogah ali stolu, ampak na hrbtu s po tleh zloženimi udi svojega rojstva. Sem se pobral bliskoma, da jo urežem na prosto; pa držala me je generalška roka in veleval mi je generalski glas:

„Stoj, predrzneš!“

Sem se izpovedal do pčice pe resnici gospodu, ki mi ni nič kaj prav verjel. Vsi svetei božji in moja pomilovanja vredna kolena! Več kot jedno uro je me gospod žehotal ter pral z ukori in dobrim, nanki za v prihodnost pametnejšega vedenja. Seveda, da sem držal pri tej generalski pridigi roke, roge in celo telo v onih legah, ki jim pravijo vojaki: Habi achi! Nad jedno uro sem se ravnal kot sveča, da me je klofotal general z jezikom bolj skeleče nego so nekdanj Judje Kristusa. Francel se mi je posmihal pri-tajeno pred vrati; jaz sem pa trpet peklerske muke na duši in na telesu.

Od tedaj sem se ogibal gospoda generala že pri prvem voglu, da se ne bi srečala šele kje pri četrtem. Toda ves moj skrbna beg in ogib nista pomagala. Sešla sva se zopet nekega popoldne v precejšnji daljavi. Kepali smo se vsi s snegom od gospoda obersta do moje razposajenosti. Tokrat sem imel pa kar štiri nasprotnike, ki so lučali v mene sneg od vseh štiri strani. Branila me je le še plotova ograja, ograja, sicer bi me bili namazali nasprotniki v ljutosti boja s snegom.

Pri navalu na plot so sovražniki upili in pre-

tali težke granate na naše postojanke pred Trstom. Od sedanje naše črte na Grnadi (severno od Devinu) do Trsta je še samo dobrih 20 km. Računati torej moramo s tem, da se bodo pred Trstom prihodnje dni razvili menda najkrvavejši boji kar jih pozna svetovna zgodovina. Gre se za naš Trst. Zanašamo se na božjo pomoč in hrabrost ter vstrajnost naših junaskih braniteljev, ki bodo pod slavnim hrvaškim junakom Beroevičem gotovo preprečili italijanski sprehod v Trst. Bog in Marija čuvajta slovensko domovino!

Zahteve muropoljskih kmetov.

Ljutomer, 15. avgusta.

V Ljutomeru se je vršil dne 12. avgusta v okrajni pisarni razgovor županov in žetvenih komisarjev. Prisotni so bili poleg omenjenih še tudi: g. okrajni komisar, vlč. g. dekan Ozmeč kot deželni poslanec, in trški župan g. Thurn.

Spored: 1. Razgovor glede oddaje sena in slame. 2. Razgovor glede oddaje zrnja.

G. okrajni načelnik J. Rajh predlaga g. posl. dekana Ozmeča predsednikom, kar se soglasno sprejme. Zapisnikarjem se izvolita g. Anton Stibler in g. Cvetko.

Oddaja krme (sena).

Pred vsem govori g. okrajni komisar in poda razna pojasnila iz vladnih naredb, med drugim tudi omeni, da se od lani popisane množine za oddajo, namreč 6000 q sena in 4000 q slame, letos od vlade brezpogojno zahteva polovica te množine do konca oktobra, počenši s 1. avgustom. Dodatno omeni, da že lani okraj ni mogel oddati gornje množine, marveč samo 2158 q sena in 1718 q slame, da je torej ostal takorekoč dolžan 2842 q sena in 2282 q slame, tem manj bo mogel oddati okraj z ozirom na žalostne razmere, ki jih je povzročila suša, predpisano množino letos.

G. župan je stavil nato naslednja predloga: 1. da se naj že zdaj gleda na to, da ostane dovolj krme v okraju za prehrano goveje živine, sicer nastane velika nesreča, 2. da se naj jemlje ozir na priznani muropoljsko konjerejo.

C. g. dekan predlaga, naj se odpošljejo prošnje, oziroma pritožbe na razna ministrstva (tudi na prehranjevalni urad), posebno odposlanstvo pa naj gre čim prej k namestništvu in črta tam žalostne razmere in vloži nekaj protest proti neznosnemu vladnemu pritisku, ker po tem tiru ne gre dalje naprej!

G. Tomažič opisuje, kako malo je bilo letos sena v občini Stara cesta, otave pa sploh ne bo v vsej občini niti za en voz!

G. Rajh Joško opisuje, kako je prigor uničil travo za seno v višjih legah, dočim je po nižinah uničila travo voda, da je enostavno izginila.

Otave bo zelo pičlo. Tu se navajajo konkretne primeri:

I. Rajh Joško, Mota: Lani pridelal: 70 voz sena in 24 voz otave, letos pridelal: 27 voz sena, otave bo kvečjemu 5 voz.

II. Oštre Alojz, Bunčani: Lani: 15 voz sena in 7 voz otave, letos: 6 voz sena in 2½ voza otave.

III. Petovar Anton, Bunčani: Lani: 16 voz sena in 5 voz otave, letos: 7 voz sena in 2 voza otave.

več zmagoslavno kričali, da so ti burni hura-klici razdražili generalsko uho. General je stopil mojim sternim neprijateljem za arhet. Brž ko so ga ti zagledali, so se razpršili na vse strani. Jediní jaz nisem videl gospoda preko mota. Smatral sem bliskavi pobeg svojih nasprotnikov kot za me nevaren maneuver. Pazno sem se oziral naokrog. Plotu se je blizal radovedno general; a jaz sem menil, da se plazi naš gospod oberst. Sem susedi kepo prav na trdo in zadet kot nikoli prej in ne slej samega generala v glavo, da sem mu zbil z glave v sneg visoko, trdo in svetlikasto sivo generalškatno kapo.

Si lahko mislite, kako mi je gospod zameril na dekelo ta sneženi potip po generalski glavi. Sem trčil, da sva se srečala za plotom pomotoma; general pa je sikal, da sem lopov, ki mu je zafatil kepo snega vedoma ter nalašč. Tja huiša je bila zamera, ker sem ga pobožal s snegom jaz kot duhovnik, ki bi moral znati: kaj da je general in njegova moč! Kar za plotom in v snegu mi je držal raport ter mi prisadil 14 dni samote v jedini družbi štirih, golih, molčečih sten.

Gotovo bi se bil branil z duhovnikom toliko priporočljivo samoto, da se a potegnil za mojo prostost naš gospod oberst. Na to višjo priprošnjo mi je spregledal general zapor za pravič in zadužiti. Izpremenil pa je odpuščenje zaporno kazea v pismeni ukor, ki se je vlekel preko cele pol pole papirja in so ga čitali vsi častniki pri polku. Tudi to sem odpustil danes že mrtvemu generalu; pa dobro se mi le zdi, da sem vsaj enkrat v življenju potipal malo — generalsko glavo!

(Daje prih.)

IV. Rajh Jakob, Ljutomer: Lani: 22 voz sena in 12 voz otave, letos: 9 voz sena in 2 voza otave.

V. Slana Franc, Vučjaves: Lani: 8 voz sena in 3 voze otave, letos: 4 voze sena in 1 mali voz otave.

VI. Kardinar Anton, Vučjaves: Lani: 10 voz sena in 4 voze otave, letos: 5 voz sena in 1 dober voz otave.

C. g. dekan Ozmeec se zavzame za izenačenje cene sena v to- in onstranski državni polovici. Ker je cena na Avstrijskem 17 K za 1 q sena, dočim se na Ogrskem more prodati za 120-160 K, zato daje ta velikanska razlika v ceni povod, da mejaši iz Štajerske lahko vtihtaplajo seno na Ogrsko, ako ga imajo slučajno kaj odveč. Nadalje omenja, da je od krme iz listja pričakovati malo uspeha, ker manjka potrebnih logov in delavcev.

Zetveni komisar Cvetko poroča, da se je na gornjem Murskem polju nakosilo razmeroma zelo malo sena. Ker ni vsled suše paše in detelje, so kmetovalci že približno polovico pridelka pokrmili. Otavo bosta suša in prigor skoro popolnoma uničila. Predpisane množine nikakor ne bo mogoče oddati. Oves pa je zelo slabo obnesel.

G. Rajh Joško povdarja, da se letos zaradi suše ni spravilo nič detelnega sena ter da je zelo pičlo ovsu in še ta je malovreden, 1 hl tehta samo po 20 do 35 kg!

Oddaja slame.

G. Rajh Joško naglašja, da je tudi pridelek slame letos manjši od lanskega in da se torej ne bode mogla oddati predpisana množina; v naših krajih ne služi slama samo za steljo, marveč tudi za krmlilo, za pokrivanje in vezanje trt v vinogradih.

Oddaja zrnja.

C. g. dekan Ozmeec pripoveduje slučaj, kako se je ubogima mlaticema kar na cesti zaplenilo in odvzelo težko zasluženo žito in omenja, da se vkljub naredbam stari in globoko vkoreninjeni običaji ne dajo odpraviti, zlasti ker samo za denar ni mogoče dobiti mlaticev.

G. Zemljčič, Noršinci, se pritožuje, da nakupovalec zrnja za erar, komisijonar Rosenberg, veliko prestrogo razvršča zrnje in utrguje ceno.

G. nadučitelj Tomažič se zavzema za to, da se kmetijskim slojem naj dovolijo večji deleži pri porabi zrnja, oziroma moke, sicer telesno oslabijo. Od tega bi imela država samo korist.

C. g. dekan naglašja trdo kmetско delo, zato se kmetiskemu prebivalstvu (delavcem) naj dovoli poraba v isti višini kakor rudarjem pri samo 10urnem delavniku.

G. Cvetko omenja, da se je v občini Vučjaves in tudi marsikje drugod namesto rži pridelal stoklas in da ni semenske rži; zato se naj ukrene potrebno, da dobe kmetovalci semensko rž od drugod, kjer je. Navzoči g. okrajni žitni nadzornik obljubi potrebno storiti.

C. g. dekan Ozmeec priporoča dva predloga na c. kr. poljedelsko ministrstvo, oziroma prehranjevalni urad: I. Cene zrnja se naj v obeh državni polovicah izenačijo. II. Kmetško delavsko prebivalstvo spada k najtežjim delavcem; zato se mu naj dovoli glede porabe zrnja (moke) najvišja količina za glavo.

Oddaja živine.

G. c. kr. okrajni komisar omenja, kako strogo in visokoštevilno vlada predpisuje oddajo živine.

C. g. dekan povdarja, da je potrebno pri nas v Avstriji prililiti ceno živini oni, ki velja za Ogrsko. Naglašja tudi, da je potrebno kljub pomanjkanju krme oddajo živine omejiti, sicer nastane že prihodnjo pomlad gnojna kriza. Isti naglašja tudi, naj se pusti kmetovalcu-sadjarju prosta roka glede porabe sadja, zlasti sliv itd. za kuhanje žganja.

Osterc Alojz iz Bunčan priporoča 12ere pogorelice, naj se jim odda potrebna množina sena in slame potom deželne centrale za krmlila.

C. g. dekan omenja, da bodo morali s 1. oktobrom vsi kmetijski oproščenci baje brezpogojno k vojaki. — Sklene se, nastopiti pri c. kr. domobranskem ministrstvu s prošnjo, da so kmetovalci-vojaki oproščeni od 15. marca do 15. novembra, kakor dovoljuje to honvedno ministrstvo na Ogrskem.

Nato udeleženci shoda se izvolijo odposlanstvo, ki je v soboto, dne 18. t. m., pri c. kr. namestniku v Gradcu opisalo žalostni položaj v tem okraju in je stavilo potrebne predloge. V tem odposlanstvu so: ž. g. dekan in deželni poslanec Ozmeec, g. notar Thurn, g. Rajh Joško, načelnik okrajnega zastopa, kmeta g. Mat. Jurinec in g. Jakob Zemljčič iz Radence.

Nato g. predsednik zahvali prisotne in zaključil shod.

Nemci zborujejo.

Misel jugoslovanske države pod habsburškim žezlom v zvezi z drugimi habsburškimi deželami je zmagovita. Prisilila je tudi slovenskoštajerske Nemce, da so se zadnje nedelje, dne 19. avgusta, sedli v Mariboru skupaj in se posvetovali o jugoslovanski

misli. Ako pomislimo, da so prišli ljudje skupaj, ki so svojčas hodili na Dunaj k ministrom protestirati, da se nedolžno zaprti Slovenci izpuščajo iz ječ, in se zahtevali, da se se pozaprejo drugi nedolžni Slovenci, potem je pač jasno, koliko smemo od zborovanja takih ljudi pričakovati. In res!

Prvo, kar so storili, je bilo, da so se osmešili s svojo nemščino in pokazali, da so za njih mislili — bivši Slovenci. Pravijo namreč v svoji izjavi: „Zahteve, da se naj ustanovi posebna država za Slovence, Hrvate in Srbe, ali tudi samo, da se Slovenci državnopravno združijo ne glede na sedanje deželne meje, odklanjamo mi (Nemci), ki stojimo v službi četverosporazuma...“ Sirove so kajpada hotele nas obrekovati, a so zavzile in same sebe obrekovale. Prijatelji, drugokrat naj vam delajo izjave Nemci, ne pa nemškutarji!

Neresnično je tudi, ker trdijo v svoji izjavi, da hočejo jugoslovanski politiki državi (habsburški seveda, kajti o hohencolarski se pač ne bomo menili) zapreti dovoz do morja. To je laž. Pač pa seveda nihče ne misli več na to, da bi mi bili na svoji zemlji in svojem morju še nadalje hlapeci in uslužbeneci. In to je, kar nekatere narode, ki hočejo samo gospodariti, tako boli!

Nazadnje so se izrekli slovenskoštajerski nemškutarji in Nemci v svoji izjavi za to, da se Slovincem sploh ne da nobenih pravic. Slovenci se smejo po njih mnenju dati pobijati, smejo gladovati, trpeti kot živina, toda sicer pa molčati in kakor pes pokorno ubogati gospoda Nemca. Časi so minili. Nemštvo v Avstriji ne bo več gospodovalo drugim narodom, z nadvlado je amen in s tem tudi z nemškutarijo.

Italijansko bojišče.

Na Primorskem divja na 70 km dolgi črti od Krna do Adrije od pretekle sobote naprej noč in dan grozno klanje med našimi in Lahi. Ednajsta bitka ob Soči presega glede ljutosti vse dosedanje bitke. Lahi hočejo v sedanji ofenzivi na vsak način in za vsako ceno priti v Trst. Na pomoč so poklicali tudi Francoze in Angleže. Italijanski vrhovni poveljnik Kadorna baje ima za fronto nagromadenega toliko vojaštva, artilerije, streliva in drugega vojnega gradiva, da po mnenju švicarskih listov ne namerava prej odnehati z ofenzivo, dokler avstrijska fronta ne bo na več mestih prebita. Lahi napadajo v neprodinirih, izredno gostih napadalnih črtah. Artilerije ima sovražnik ogromno; nad 6800 kanonov bruha ob Soči ogenj na naše hrabre bojvnike. Ko sovražnik sodi, da so naše postojanke po večurnem artilerijskem ognju razrušene, se navali pehota proti nam. In tedaj se pričinja boj na življenje in smrt.

V ponedeljek, dne 20. t. m., se je Lahom posrečilo doseči samo na dveh krajih nekaj vspehov. Pri kraju Avče (južno od Tolmina) so Italijani prekorčili Sočo in našo fronto na tem prostoru nekoliko vpognili proti vzhodu. Na južnem odseku pa se jim je po strašni borbi, ki je trajala neprestano od sobote zjutraj do ponedeljka v pozno noč, posrečilo se polastiti popolnoma razstreljene kraške vasi Selo, ki leži vzhodno od Jamljan. Z zavzetjem Sela so Lahi prekorčili na južnem odseku Kraško planoto in se približali gorski planoti Grmada, ki je zadnja višja točka pred Trstom. Bitka se nadaljuje z največjo ljutostjo. Naša novejša poročila z bojišča naglašajo, da stojimo dobro in da seni bati, da bi Lah zrahljal našo črto in prodrli proti Trstu. Naše armadno vodstvo je storilo vse, da zavrne silovitilaški naval.

Na našem jugu se bori te dni na stotisoče avstrijskih junakov, med njimi večinoma vsi slovenski in hrvaški polki, za našo lepo slovensko domovino. Bitka je tako strašna, da strašnejša biti ne more. Spremljajmo naše hrabre junake z vročo molitvijo, da ostanejo zmagovaleci!

Italijani obstreljevali Trst.

Dne 19. avgusta zvečer je priplulo nekaj italijanskih vojnih ladij, takozvani monitorji, pred tržaški zaliv in je oddalo 7 strelav na odprto mesto Trst. Pet strelav je zadelo zasebne hiše, dva strela sta padla na cesto. Ubilih je bilo 6 oseb, 2 osebi ste pa bili težko ranjeni. Ko so začele naše baterije in naši zrakoplovi metati granate in bombe na sovražne ladje, so jo Italijani naglo odkurili.

V nekaterih urah bomo v Trstu...

Italijanski vjetniki pripovedujejo, da se je laškimi vojakom pred pričetkom ednajste ofenzive zatrjevalo, da bo laška armada že v nekaterih urah po

izbruhu ofenzive vkorakala v Trst. Častniki so zatrjevali moštvo, da bo vhod v zavzeti Trst zelo slovesen. Načrt ednajste ofenzive je po njih mnenju tako zasnovan, da je zasedenje Trsta gotova stvar. In vendar je Trst še trdno v avstrijskih rokah.

Francozi in Angleži ob Soči.

Sedanje laške ofenzive na soški fronti se udeležuje tudi večje število francoskih bataljonov-strelcev. Anglija je pa poslala Italiji na pomoč 1800 večinoma zelo težkih topov.

Ogromno število strojnih pušk.

Način sedanjega laškega napadanja je isti kot v dosedanjih bitkah. Sovražna infanterija napada v gostih vrstah. Četudi naš ogenj pokosi prve naskakujoče čete, se pojavijo takoj zopet novi sveži oddelki. Pri Selu se je našlo celo 24 takih prednjih naskakujočih črt. Novost pri ednajsti laški ofenzivi je ogromno število strojnih pušk, ki jih nosijo celo v prve vrste. Naši so dosedaj odvzeli Lahom nad 30 strojnih pušk.

Cele gore italijanskih mrličev.

Očividce opisuje borbo za goro Sv. Marka v sedanji laški ofenzivi sledeče: Nebrojne italijanske vrste naskakujejo goro Sv. Marka. Borba za to ozemlje se sme po pravici imenovati najgroznejši italijanski poraz v tej vojski, kajti na tem ozemlju so nakupičene cele gore italijanskih mrličev. Tudi pri Selu in ob Fajtovem hribu ležijo ogromni kupi mrtvih Lahov. Siro se strašen smrad. Mrliški vzduh čutijo celo v tržaški okolici.

Veliko število letal se udeležuje borbe.

Bitke ob Soči se udeležuje izredno veliko število letal. Italijansko poročilo z dne 20. avgusta pravi, da imajo Lahi na primorski fronti 208 letal. Tudi naše armadno vodstvo ima lepo število zrakoplovov na razpolago. Posebno v okolici Trsta izvršujejo naši letalci izborna vojna služba. V treh dneh so v tržaški okolici sestrelili nad 20 laških letal.

Na drugih bojiščih.

Na ruski in rumunski fronti položaj nespremenjen.

Na francoski fronti so na celi črti od morske obali notri do francosko-lotaringijske meje vsplamteli novi boji, katere je glede ljutosti in srčnosti prištevati med največje v tej svetovni borbi. Po večdnevni artilerijski pripravi so dne 16. avgusta pri Ypernu v Flandriji navalili Angleži z veliko silo na Nemce. V borbi, ki je trajala celih pet dni, se je Angležem posrečilo, potisniti Nemce nazaj za 8-10 km, toda ni se jim posrečilo, predreti nemške bojne črte. Kar se Angležem ni posrečilo doseči v Flandriji, so upali Francozi doseči v Sampanji. Po devetdnevni, skrajno hudi artilerijski predpripravi so dne 20. avgusta zjutraj zarana na 20 km dolgi fronti ob obeh straneh reke Moze in na fronti severno od Verduna navalili na nemške postojanke. V tej grozoviti borbi, ki ji je težko primere v zgodovini, se je Francozom posrečilo zavzeti nekaj važnih postojank, kakor višino „Mrtvi mož“, in potisniti Nemce za nekaj kilometrov nazaj. Ta strahovita borba se nadaljuje. Četverosporazumovo časopisje zatrjuje, da bode imenovan za vrhovnega poveljnika vseh četverosporazumovih čet na francoskem bojišču ameriški general Pershing, baje kot znak hvaležnosti, ker je Amerika posegla v svetovno vojsko.

Na macedonskem bojišču razen živahnih artilerijskih bojev ob reki Vardar nobenih posebnih dogodkov. Grčija je poklicala pod orožje štiri letnike rezervistov ter novince letnikov 1916 in 1917, katere namerava poslati na macedonsko bojišče na pomoč Sarraiovi armadi.

Na turških bojiščih se je pričelo nekoliko živahnije gibanje. V Perziji se je posrečilo Turkom pri mestu Van poraziti dva močna ruska oddelka in jih razškopiti.

Na egiptovskem bojišču se vršijo pri mestu Gazi v južni Palestini živahni spopadi med Angleži in Turki. Angleži so baje že pripravljali za novo ofenzivo v južni Palestini. Angleški zrakoplovci mečejo pridno bombe na razna mesta v Sveti deželi, kot na Jafu, Smirno in Alepo.

Razne politične vesti.

Ministerski predsednik Seidler bo baje zopet začel sestavljati kabinet. Sestavljanje s poslanci se mu je ponesrečilo, sedaj bo nemara poskusil z uradniki. Toda Seidler na nekaj pozablja, da dobijo v sedanjih časih ministrstva življenjsko moč le s programi, ne pa z osebami. Dokler se Slovanom ne približa, bo Seidler težko sestavil močan kabinet, — kajti samo z Nemci se pri nas ne da več vladati.

Na Madžarskem je odstopil ministrski predsednik grof Esterhazy zaradi bolezni na pljučih. Bil je res slaboten človek. Toda cesar ga je vzel za ministrskega predsednika, ker mu je osebna popolnoma zaupal. Tisa pa ni bil nobenemu cesarju